

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

с. Бръшляница, общ. Плевен, обл. Плевен

тел: 0878/801312, e-mail: info-1500128@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ

В. Николова – директор на ОУ

„Св. Св. Кирил и Методий“ –

с. Бръшляница, общ. Плевен

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ НА

**ОУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ -
С. БРЪШЛЯНИЦА, ОБЩ. ПЛЕВЕН
УЧЕБНА 2026/ 2027 ГОДИНА**

Етичният кодекс е изготвен на основание чл. 175, ал. 1–3 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приет от представителите на училищната общност по реда, определен в Правилника за дейността на училището, с Протокол № 5/ 08. 09. 2026 г. на Обществения съвет и Протокол на ПС № 11 / 09. 09. 2026 г.

ГЛАВА ПЪРВА. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I. Предмет, цел и обхват

Чл. 1. Настоящият Етичен кодекс определя общите ценности, принципи и стандарти за поведение на училищната общност в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Бръшляница, общ. Плевен.

Чл. 2. Целта на Кодекса е да подпомага изграждането на сигурна, приобщаваща и подкрепяща училищна среда, основана на уважение, справедливост, отговорност, доверие и сътрудничество.

Чл. 3. Кодексът се прилага по отношение на:

1. директора и педагогическите специалисти;
2. непедagogическия персонал;
3. учениците;
4. родителите, настойниците и попечителите;
5. представителите на общественния съвет, ученическото самоуправление и училищното настоятелство, когато такова е учредено;
6. външните лица, участващи в дейности на училището или пребиваващи на негова територия.

Чл. 4. Етичните правила се прилагат както в училищната сграда и при организирани от училището дейности, така и в електронна среда, когато поведението е свързано с училищния живот или засяга права, достойнство, сигурност или авторитет на член на училищната общност.

Чл. 5. Кодексът не замества действащото законодателство, Правилника за дейността на училището и специалните процедури при насилие, тормоз, дискриминация, дете в риск, дисциплинарни нарушения или други случаи, за които е предвиден отделен ред.

Раздел II. Прилагане на Кодекса

Чл. 6. Всеки член на училищната общност се запознава с Кодекса и носи лична отговорност да съобразява поведението си с неговите принципи.

Чл. 7. Комисията по колегиална етика подпомага прилагането на Кодекса в рамките на правомощията, определени във Вътрешните правила за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагане на Етичния кодекс.

Чл. 8. Комисията по колегиална етика има консултативни и подпомагащи функции. Тя не налага санкции или дисциплинарни наказания и не замества компетентните органи и специалните процедури.

ГЛАВА ВТОРА. ОСНОВНИ ЦЕННОСТИ И ПРИНЦИПИ

Чл. 9. При всички решения и действия, които засягат ученик, водещи са неговият най-добър интерес, безопасността, достойнството, развитието и правото му да бъде изслушан съобразно възрастта и зрелостта му.

Чл. 10. Отношенията в училищната общност се основават на:

1. зачитане на човешкото достойнство и правото на различие;
2. равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
3. честност, почтеност и поемане на отговорност за собствените действия;
4. взаимно уважение, добронамереност и сътрудничество;
5. справедливост, обективност и безпристрастност;
6. законосъобразност и спазване на вътрешните правила на училището;
7. приобщаване, подкрепа и недопускане на изолация или унижение;
8. отговорно отношение към училищното имущество, природната среда и общите ресурси.

Чл. 11. Не се допускат насилие, тормоз, кибертормоз, агресия, заплахи, унижително отношение, език на омразата, подигравки или друго поведение, което накърнява физическата или психическата неприкосновеност на човек.

Чл. 12. Поверителната информация и личните данни се използват само за законосъобразни цели и се предоставят единствено на лица, които имат основание да ги получат.

Поверителността не може да служи за прикриване на насилие, риск за ученик, нарушение на закона или опасност за живота и здравето.

Чл. 13. Всеки има право да изразява мнение, несъгласие или критика по уважителен и отговорен начин. Не се допуска преследване, натиск или неблагоприятно третиране на лице, което добросъвестно е подало сигнал или е съобщило за проблем.

Чл. 14. Лоялността към училището означава добросъвестно изпълнение на задълженията, грижа за общността и защита на законните ѝ интереси. Тя не ограничава правото на законосъобразна критика, подаване на сигнал или търсене на защита от компетентен орган.

Чл. 15. Училищната общност насърчава академичната почтеност, авторството, коректното посочване на използвани източници и отговорното използване на дигитални технологии и системи с изкуствен интелект.

ГЛАВА ТРЕТА. ЕТИЧНИ СТАНДАРТИ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел I. Общи правила за поведение

Чл. 16. Всеки член на училищната общност:

1. общува спокойно, уважително и без обидни квалификации;
2. изслушва другите и зачита правото им на мнение;
3. решава възникналите различия чрез диалог и търсене на законосъобразно и справедливо решение;
4. не разпространява слухове, клевети, подвеждаща информация или съдържание, което умишлено уврежда друг човек;
5. не използва служебно положение, физическо превъзходство, групов натиск или лична информация за унижаване, сплашване или извличане на облага;
6. съдейства при непосредствен риск, инцидент или нарушение, като уведомява подходящ възрастен или компетентно лице.

Чл. 17. При възникнал конфликт страните се въздържат от публично унижаване, заплахи и саморазправа. Посредничество или обща среща се използват само когато са подходящи и безопасни за всички участници.

Чл. 18. Външният вид и поведението в училище следва да бъдат съобразени със здравето, безопасността, учебната среда и уважението към останалите. Не се допускат символи, надписи или послания, които насърчават насилие, дискриминация, омраза или унижение.

Раздел II. Етично поведение на директора, педагогическите специалисти и служителите

Чл. 19. Директорът, педагогическите специалисти и служителите са пример за професионално, отговорно и уважително поведение.

Чл. 20. В отношенията с учениците те:

1. поставят на първо място безопасността, благополучието и развитието на ученика;
2. се отнасят справедливо и безпристрастно, без фаворизиране или предубеденост;
3. зачитат личното пространство, достойнството и индивидуалните особености на ученика;
4. използват подходящ език и не допускат заплахи, унижение, подигравки или наказание чрез срам;
5. оценяват знанията и уменията обективно, прозрачно и съобразно установените правила;
6. не злоупотребяват с авторитет, доверие или зависимост;
7. не създават лични отношения, които нарушават професионалните граници или поставят ученика в риск;
8. реагират своевременно при данни за насилие, тормоз, риск или нужда от подкрепа.

Чл. 21. Педагогическите специалисти зачитат авторството на учениците и колегите, не представят чужда работа като своя и насърчават честното изпълнение на учебните задачи.

Чл. 22. При използване на дигитални платформи, електронна комуникация и системи с изкуствен интелект педагогическите специалисти спазват изискванията за защита на личните данни, авторските права, сигурността и педагогическата целесъобразност.

Чл. 23. Служителите избягват конфликт на интереси и не приемат подаръци, услуги или облаги, които могат да повлияят или да създадат впечатление, че влияят върху тяхната безпристрастност, оценяване или служебни решения.

Чл. 24. Колегиалните отношения се основават на професионален диалог, взаимопомощ и уважение. Критиката се отправя по подходящ служебен ред и е насочена към действията и решенията, а не към унижаване на личността.

Чл. 25. Служебната информация не се използва за лична облага, натиск, публично zlepоставяне или уреждане на лични отношения.

Раздел III. Етично поведение на учениците

Чл. 26. Учениците:

1. се отнасят с уважение към съучениците, учителите, служителите, родителите и гостите на училището;
2. участват добросъвестно в учебния процес и полагат усилия според възможностите си;
3. спазват правилата за безопасност, дисциплина и опазване на училищното имущество;
4. не преписват, не използват непозволена помощ и не представят чужда работа като своя;
5. използват дигитални инструменти и системи с изкуствен интелект само съобразно указанията на учителя и посочват използваната помощ, когато това се изисква;
6. не участват в тормоз, изолация, обиди, унижение, разпространяване на слухове или заснемане и публикуване без разрешение;
7. търсят помощ от възрастен, когато се чувстват застрашени, притеснени или несправедливо третирани;
8. съдействат за спокойна, чиста и подкрепяща училищна среда.

Чл. 27. Ученикът има право да бъде изслушан, да изразява мнение по въпроси, които го засягат, да получи подкрепа и да бъде третиран справедливо, без унижение и дискриминация.

Чл. 28. Грешката се разглежда като възможност за учене и поправяне. От ученика се очаква да признае причинената вреда, да съдейства за нейното преодоляване и да положи усилия поведението да не се повтаря.

Раздел IV. Етично поведение на родителите

Чл. 29. Родителите са партньори на училището и подкрепят обучението, развитието, редовното посещение и безопасността на своите деца.

Чл. 30. В отношенията с училището родителите:

1. общуват уважително и търсят решение чрез диалог и установения ред;
2. предоставят своевременно вярна информация, необходима за обучението, безопасността и подкрепата на детето;
3. не упражняват натиск, заплахи или лични нападки спрямо ученици, други родители или служители;
4. не настояват за незаконосъобразна промяна на оценка, санкция, документ или служебно решение;
5. зачитат правото на поверителност на другите ученици и семейства;
6. обсъждат критиките към училището конструктивно, без разпространяване на непроверена информация и без въвличане на децата в конфликти между възрастни;
7. съдействат за изпълнение на договорените подкрепящи и превантивни действия.

Чл. 31. Изискването за уважение към педагогическите специалисти не ограничава правото на родителя да задава въпроси, да изразява несъгласие, да подава жалба или сигнал и да защитава законните интереси на детето си.

Раздел V. Поведение в електронна среда и публичното пространство

Чл. 32. В електронната комуникация се спазват същите стандарти за уважение, честност, безопасност и отговорност, както при общуването лице в лице.

Чл. 33. Не се допуска без правно основание или разрешение:

1. заснемане, аудиозапис или видеозапис на ученици, родители и служители;
2. публикуване или разпространяване на снимки, записи, лични данни, документи, оценки или служебна кореспонденция;
3. създаване на фалшив профил, представяне от чуждо име или манипулиране на изображение, звук или текст с цел измама, подигравка или увреждане;
4. използване на училищни профили, устройства и мрежи за незаконна, унижителна или несвързана с дейността цел.

Чл. 34. Публичните изявления и публикациите в социални мрежи не трябва да разкриват поверителна информация, да нарушават правата на други лица или съзнателно да представят невярна информация като позиция на училището.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. НАРУШЕНИЯ И РЕД ЗА РЕАКЦИЯ

Чл. 35. Нарушение на Етичния кодекс е действие или бездействие, което противоречи на неговите ценности и правила и накърнява достойнството, правата, сигурността, доверието или нормалните отношения в училищната общност.

Чл. 36. При преценка на етичния характер на поведението се отчитат конкретните обстоятелства, възрастта и положението на участниците, намерението, причинените последици, повторемостта, неравнопоставеността между страните и готовността за поправяне на вредата.

Чл. 37. Всеки член на училищната общност може добросъвестно да съобщи за предполагаемо нарушение и има право да бъде изслушан при изясняване на случая.

Чл. 38. Сигналите и етичните казуси се разглеждат по реда на Вътрешните правила към настоящия Кодекс при спазване на обективност, безпристрастност, поверителност, защита на личното достойнство и правото на защита.

Чл. 39. Когато поведението съдържа данни за насилие, тормоз, дискриминация, ученик в риск, престъпление, дисциплинарно нарушение или друг случай със специален ред, се прилага съответната процедура. Разглеждането на етичния аспект не може да забавя необходимите защитни действия.

Чл. 40. Етичният кодекс не е самостоятелно основание за налагане на санкция или дисциплинарно наказание. Правните последици се определят от компетентния орган по реда на действащото законодателство и вътрешните актове на училището.

ГЛАВА ПЕТА. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 41. Кодексът се представя по достъпен и разбираем начин на учениците и се използва в подходящи дейности в часа на класа, при родителски срещи и при запознаване на новоназначени служители.

Чл. 42. Кодексът се поставя на видно място в училищната сграда и се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 43. Предложения за изменение и допълнение могат да правят директорът, педагогическият съвет, общественият съвет, ученическото самоуправление и Комисията по колегиална етика.

Чл. 44. Измененията и допълненията се приемат по реда на чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование и Правилника за дейността на училището.